

az „urak, katonák, polgárok után” most a *Vallomás és történelem* fejezeteit olvashatjuk.

Egy szegényparaszt írja meg, elsősorban saját életén keresztül, számunkra a legújabb kor egy fontos szakaszát. Egy-másután elevenednek elénk a szülői ház, az első ifjúság, a háború, a Tanácsköztársaság, az azt követő internálás, Dobi házassága, családi élete, nehéz munkája és mindeközben emberi és politikai fejlődése. E nemben csak — ami a könyv emberi életanyagát illeti — Móricz Zsigmond Boldog emberében olvastunk hasonlót. A politikai részben pedig igen magas etikai feladat volt a könyv célja: látni, megláttatni és járhatóbbá tenni osztályos társai számára azt az utat, amelyt a történelem előttük megnyitott.

A könyv mindvégig egybefonódva adja a szerző személyes élményeit és a történelem eseményeit, s a benne szereplők leírását józan emberséggel, olykor átható kritikával. Megelevenednek előttünk a kor urai, Gömbös, Imrédy, Teleki, a szociáldemokraták, a kisgazdapárt egykori vezetői, Eckhardt Tibor, Tildy Zoltán, Nagy Ferenc, Varga Béla, Kovács Béla, majd a kommunista párt vezető szerepe.

A könyvtárosok jól felhasználhatják a terjedelmére is nagyszabású, a könyv-héten megjelent könyvet a közelmúlt története iránt mélyebben érdeklődők okulására, akik a szerző minden fontos történelmi és politikai mozzanatot megélt egyéniségén át kapnak képet ma már lezajlott küzdelmek, eldőlt harcok menetéről.

— k —

KORUNK KAPITALIZ- MUSA II.

Közgazdasági és Jogi, 863 old. 95 Ft

Haász Árpád vezetésével nyolctagú szerzői közösség munkájaként áll előtünk a *Korunk kapitalizmusa* II. kötete. Sorra veszi a nagytőkés államokat, kezdve az *amerikai* imperializmus kifejlődésének és sajátosságainak elemzésén. A két világháború előtti és utáni problémák részletes kifejtése, valamint az amerikai bel- és külpolitika tárgyalása után tér rá — hasonló séma szerint — az angol imperializmus hanyatlásának, valamint a francia gazdasági és társadalmi életnek ismertetésére. — A könyv negyedik része a nyugatnémet imperializmus újjászületésével s ennek következményeivel, majd a külpolitikai kérdések tárgyalása után a német kérdés békés rendezésének problémáival foglalkozik. — Az ötödik részben a japán imperializmus második világháború utáni feltámasztását, a világpiacon való megjelenésének következményeit tárgyalja, s a 6. rész a

gyarmati rendszer bomlásának gazdasági és politikai következményeit ismerteti. Először a gyarmati sorsból felemelkedett India, azután az arab világ — élén Egyiptom — majd fekete Afrika gazdasági kérdéseinek elemzésével foglalkozik, míg a kötetet záró, 10. rész Latin-Amerika gazdasági és politikai fejlődésének főbb kérdéseit vizsgálja. Különös figyelmet fordít a tőkés államok gazdasági behatolásának s a nemzeti mozgalmak kibontakozásának ismertetésére.

Az eddigiekből megállapíthatóan a nagy terjedelmű könyv a jelenkori kapitalizmus és imperializmus kérdéseinek gyűjtja átfogó, adatokkal alátámasztott képét. Végigvezet öt világréz utolsó 50—100 évének történetén, elemmez a ma politikai és gazdasági kérdéseit is. Az előszóból megtudjuk, hogy a szerzőknek a kézirat lezárása után már csak kis részben nyílt alkalmunk a XXII. kongresszus tanulságait érvényesíteniök. A könyv így is jelentős lépés abba az irányba, hogy a kapitalizmus jelenlegi helyzetéről idővel még teljesebb értékű mű szület-hessék. Addig is gazdag adatközlésével bőségesen szolgáltat alkalmat az egyes kérdések átgondolására és dialektikusabb elemzésére. Akik a politikai és gazdasági élet nemzetközi összefüggései iránt érdeklődnek, haszonnal tanulmányozhatják.

Sz. R.

Szépirodalmi művek

Fülöp János

VISSZATÉRNI JÓ

Szépirodalmi, 306 old. 32 Ft (Ajánlott)

„Mindig Magyarország legújabb térképét akarta ismerni, s ezt a térképet maga rajzolta, példát adva minden művész nemzedéknek, amely cselekvően akar élni.” — Fialat prózáiró, a József Attila-díjas Fülöp János vallja ezt Móricz Zsigmondról riportkönyvében. Joggal vallja ezt, mert nemcsak fölismeri, de cselekvően követi is a nagy előd példáját. Fülöp János elindul Móricz Zsigmond 20—50 év előtti országjáró útjainak nyomában, hogy ismét körülmézzon ott, hol annakidején Móricz járt, fölkeresi azokat a tájakat és embereket ahonnan és akiktől a nagy klasszikus a riport témáit merítette. Ilyen módon Fülöp J. riportkönyvében szembesíti a mai olvasót, a mai embert azokkal a próbémákkal, melyeket közel fél- vagy negyedszázada Móricz feltárt.

Fülöp János könyvének első írása Móricz 1910-ben írt *Ökörítő* című riportjához kapcsolódik. Móricz az ökörítői tűz-